

Висновки з цього дослідження. Таким чином, для підвищення доходів необхідно проводити такі заходи: збільшувати частки дохідних активів у сукупних активах, вдосконалювати маркетингову політику банку, що сприятиме залученню нових клієнтів та розширенню сфери банківських послуг; підвищувати рівень професіоналізму співробітників, оскільки від них залежить подальший ефективний розвиток банку.

Крім виявлення джерел підвищення доходів, банкам також потрібно оптимізувати свої видатки. Це полягає у встановленні прозорих та ефективних механізмів фінансового менеджменту, бізнес-планування та банківського моніторингу, спрямованих на підвищення ефективності банківської діяльності з урахуванням проблеми надійності, ліквідності-прибутковості. Основними напрямками скорочення витрат банківської установи є: оптимізація структури персоналу банку, що можна провести шляхом підбору універсальних спеціалістів, встановлення чітких норм щодо наданих банківських продуктів і послуг одним банківським працівником, зменшення витрат на навчально-освітні програми тощо, реструктуризація територіальної мережі шляхом закриття нерентабельних або низько прибуткових точок продажу, переходу структурних одиниць у приміщення з меншою орендною платою тощо; проведення оптимальної політики ціноутворення на банківські продукти та послуги як результат поглибленого вивчення витрат банку та контролю за його діяльністю; централізація функцій. Головним фактором прибуткової діяльності банків є зниження витрат, а саме резервів за кредитними операціями. Тому банкам України необхідно перш за все спрямувати основні зусилля на зменшення проблемної заборгованості, що підвищить якість кредитного портфеля, скоротить обсяг резервів та збільшить фінансовий результат.

1. Дані офіційного сайту Національного банку України. Офіційне опублікування нормативно правових актів [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=8804895
2. Основні показники діяльності банків України, за даними Національного банку України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
3. Дзюблук О. Актуальні проблеми розвитку банківської системи України /О. Дзюблук //Банківська справа. – 2016. – № 1. – с.3-32.
4. Макаренко Ю., Мороховець К. Стратегія підвищення прибутковості комерційного банку. Економіка та держава. 2017. № 11. С. 60-64.

Миськів Олесь

Науковий керівник – к.е.н., доц. О.О. Корчинська

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансово-економічна безпека – це такий фінансово-економічний стан підприємства, який сприяє забезпеченню захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища і створенню необхідних фінансово-економічних умов для безперервної успішної діяльності та сталого розвитку підприємства.[1]

Фінансова безпека підприємства, організації чи установи посідає особливе місце в системі економічної безпеки, впливаючи абсолютно на всі сфери діяльності підприємства. Фінансова безпека є невід'ємною складовою фінансового менеджменту підприємства та повинна бути реалізована в системі певних стратегічних і тактичних заходів та відповідати сучасним умовам господарювання.[2] У науковій літературі з питань фінансової безпеки суб'єктів господарювання наведена велика кількість визначень фінансової безпеки.

Доцільно погодитися із науковцями, які зазначають, що фінансово-економічна безпека є надзвичайно складною багаторівневою системою, яку утворюють ряд підсистем, кожна з яких має власну структуру і логіку розвитку. [3] Вищезазначене й зумовлює наявність трьох основних підходів до визначення сутності фінансово-економічної безпеки. Серед основних критеріїв визначення сутності фінансово-економічної безпеки підприємства виділяють стратегічний, ресурсний та функціональний.

Головною метою фінансово-економічної безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та високий потенціал розвитку у майбутньому, головною умовою якого є здатність протистояти існуючим негативним зовнішнім та внутрішнім факторам, виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати збитків підприємству. [4]

Сучасний механізм управління фінансово-економічною безпекою розвитку підприємства повинен враховувати необхідність формування двох напрямів стратегій. Перший напрям стратегій повинен враховувати ситуацію, визначати цільові настанови й формувати політику підприємства для втримання й розширення свого життєвого простору. Другий – повинен охоплювати методи, прийоми й інструменти для вивчення (розпізнавання) стратегій, що формуються іншими суб'єктами (державою, підприємствами-конкурентами), спрямованих проти діяльності й розвитку підприємства та звужуючих його життєвий простір. [5] При цьому для реалізації першої стратегії необхідно здійснювати оцінку відповідності ресурсів загальним стратегічним цілям розвитку підприємства. Для реалізації другої стратегії необхідно створювати систему розпізнавання й

оцінювання ступеня небезпеки загроз, створюваних зовнішнім оточенням і сформованою внутрішньою ситуацією на підприємстві та розробити механізми захисту від них.

1. Міронов В. *Фінансова безпека як складова економічної безпеки України [Електронний ресурс] / В. Міронов, В. Петько. – Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1256>*. 2. Мойсеєнко І.П. *Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник / І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко. – Львів: Видавництво ЛДУВС, 2011. – 380 с.* 3. *Економічна безпека: навч. посіб. / За ред. З.С.Варналія. – К.: Знання, 2009. – 647с.* 4. Дацків Р. М. *Економічна безпека держави в умовах глобальної конкуренції / Р. М. Дацків. – Львів : Центр Європи, 2006. – 159 с.* 5. Бондаренко О.О. *Фінансово-економічна безпека підприємства: теоретичний та практичний аспекти/О.О. Бондаренко, В.А. Сухецький //Ефективна економіка. – 2014. – №10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3580>*.

Мойса Антон

Науковий керівник – д.е.н., проф. Я.Я. Пушак

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЮ КУЛЬТУРОЮ ПІДПРИЄМСТВА

У пошуках важелів підвищення ефективності розвитку підприємства, його конкурентоспроможності часто акцент робиться лише на економічних факторах. Проте не можна забувати, що суб'єктом господарювання є людина. Корпоративна культура сьогодні є інструментом управлінської дії, одним із прогресивних методів управління трудовим колективом, «вона дозволяє м'яко та не нав'язливо» прищепити певні цінності, традиції, що приводять до організаційної єдності й створення фірмового стилю поведінки підприємства [1, с.129]. Вона виступає чинним фактором гармонізації виробничих відносин на вітчизняних підприємствах. Якщо донедавна вважалося, що в конкурентній боротьбі перемагає найсильніший, то сьогодні конкурентні зусилля спрямовуються на те, щоб стати унікальним підприємством.

Корпоративна культура – важливий фактор підвищення конкурентоспроможної адаптивності, ефективності виробництва та управління. Чим вищий рівень корпоративної культури, тим вищий престиж і конкурентоспроможність підприємства. Глобалізаційні виклики, й інтеграційні процеси значно розширюють конкурентне поле суб'єктів конкурентних відносин і, відповідно, змінюються завдання та підходи до формування політики конкурентоспроможності, вибору сучасного механізму її реалізації. «У той час, як за кордоном у теорії й на практиці корпоративного управління вже є розуміння, що в культурі прихована велика конкурентна сила, в Україні усвідомлення ролі, яку відіграє корпоративна культура як стратегічна конкурентна перевага організації, приходить поступово й лише в останні роки» [2, с. 270].

Дедалі більше менеджерів світового рівня заявляють про те, що серед факторів, які впливають на досягнення компаніями довгострокового успіху, перше місце посідає людський фактор, тобто добре підібрані, правильно організовані й мотивовані працівники, котрі вміють ефективно вибудовувати міжособистісні стосунки та взаємодіяти між собою й із клієнтами на високому рівні культури спілкування. Спеціалісти, які досліджували фактори, що привели до успіху компанію «Microsoft», підкреслюють, що основний секрет її успіху – створення вдалого корпоративного середовища, пронизаного творчим духом, гнучкою філософією управління та опорою на командну роботу. Усе це забезпечується позитивним впливом корпоративної культури. Те саме можна сказати про компанії «Honda», «Apple», «Virgin», «Tesla» й ін. Їхній успіх визначається скоріше цінностями, ніж ставленням до ринкових сил, скоріше заповідями особистої якості, ніж завоюванням позицій у конкурентній боротьбі, скоріше турботою про розуміння ситуації, аніж проблемами ресурсної переваги. Тут визначається, що головною цінністю є людина й уся увага приділяється їй, що сприяє формуванню високої корпоративної культури. У цих компаніях існує стійкий зв'язок між успішною діяльністю та ступенем розвиненості корпоративної культури. Саме її високий рівень дає змогу їм успішно розвиватися в умовах жорсткої конкурентної боротьби.

Дослідження найбільш успішних компаній показали, що один із небагатьох факторів, які відрізняють успішну компанію від менш успішних, – це саме корпоративна культура з чітко виявленими цінностями. Світовий досвід переконує, що впровадження корпоративної культури дає змогу досягти високих рівнів організації корпорації. Чим сильніша корпоративна культура, тим сильніша компанія, тим вона конкурентоспроможніша, а потужна корпорація – основа економічної стабільності.

У забезпеченні унікальної конкурентної переваги особливу роль відіграє корпоративна культура, яка стосується рідких і найбільш складних нематеріальних стратегічних ресурсів, які майже неможливо скопіювати. Корпоративна культура відображає унікальність, неповторність і, в результаті, конкурентні переваги кожного підприємства. Вона одна з найбільш значних стратегічних ресурсів, що забезпечує підприємству стійку конкурентну перевагу та загалом впливає на ефективність його роботи.

Кожне підприємство прагне захопити лідерство в конкурентній боротьбі своїми засобами. У результаті цих дій підприємство може здобути собі конкурентні переваги, які виступають основою конкурентоспроможності. Конкурентна перевага – запорука міцної конкурентної позиції підприємства й визначає характер його конкурентної стратегії. Конкурентні переваги забезпечують унікальність ринкової позиції підприємства з